

Mamina solza.

Majhni sta še bili sestrici Milica in Elica. Milica je hodila že v prvi razred, Elica pa je še uživala veselo prostost. Le tu in tam sta si zaželeli šole in tedaj je iz Milice-učenke postala Milica-učiteljica. Številili sta do pet, deklamirali kako pesmico — in pouka je bilo konec.

Milica pa je bila svoji mlajši sestrici tudi sicer prava učiteljica. Ko sta včasih posedali sami doma, v senci za hišo, v travi za potom, pod bukvo v gozdu, sta brihtni glavici prereševali to in ono, skušali prodreti tej in oni skrivnosti do dna. Pri tem se je morala Elica pogosto čuditi Miličini modrosti. Zgodilo pa se je tudi, da je vsa sestrina učenost ni zadovoljila. Tako ji Milica na primer ni znala razložiti, zakaj oblaki, tisti beli, ki so »kakor zmečkan krompir«, ne padejo na zemljo. Ali zakaj ima bukev listje in ne igel, kakor bor. Zastonj ji je Milica dopovedovala, da bi bukev potem ne bila bukev, ampak bor. Navadno sta taka nerešljiva vprašanja končavali »že mora tako biti!«.

Ena skrivnost pa je bila, katere nista mogli razumeti in pri kateri se tudi s tem sklepom »že mora tako biti!« nista mogli zadovoljiti, ker se jima je vedno vzbujalo še nadaljnje vprašanje: zakaj? Ta skrivnost je bila njuna mama. Neštetokrat sta govorili o njej. Veliko lepega in dobrega sta imeli o njej povedati. A kar jima je bilo skrivnost, je bilo to, da sta jo videli skoraj zmeraj le resno in otožno. Dočim sta videli druge matere smejati in veliko govoriti, je bila njuna molčeča, brez smeha. Zakaj ona ni vesela? In zakaj ne postaja in se ne pogovarja z drugimi? Zakaj ne poje, kadar pere?

Nekega dne — mama je odšla v mesto — sta se deklici dolgočasili. Nobena igra ju ni mogla razvedriti. Tedaj je Elica zopet začela pogovor o mami.

»Milica, kaj misliš, ali nama bo mama kaj prinesla iz mesta?«

»Ne vem. Menda ne,« je odgovarjala Milica, ki je bila pač že vajena, da jima mama ni prinašala bogvečesa, kadar je prihajala iz mesta.

»Doričina mama pa zmeraj kaj prinese: igrače, bonbončke, ali pa vsaj kifelčke,« je skušala dokazovati Elica, da bi bilo vendar lepo, če bi tudi njima mama kaj prinesla.

Milica pa je opravičevala mamo: »Veš, to stane denar, naša mama ga pa nima.«

»A — samo tisti dobijo kaj takega, ki imajo denar?« se je čudila Elica, ki ni mogla razumeti, da dela denar tako razliko med njo in Dorico. Obe sta mali deklici, obe imata dobre mamice, toda Doričina mama ima denar, njena pa ne.

Molčali sta nekaj časa, kakor da je obema težko, ker ne moreta pričakovati, da jima bo mamica kaj lepega prinesla. Elica je prva zopet pretrgala molk:

»Milica, veš kaj sem oni dan videla?«

»Kaj?«

»Lačna sem bila pa sem šla k mami in jo prosila, naj mi da kruha. Odprla je miznico, pa ni našla ničesar. Nič mi ni rekla, samo pogladila me je po laseh. Čez nekaj časa sem ji zopet rekla: Mama, lačna. Zopet mi ni nič rekla, pa tudi kruha mi ni dala. In še enkrat sem jo hotela prositi. Ko pa sem jo pogledala, sem videla — veliko svetlo kapljo, ki se je pomikala od očesa dol po licu.«

»Solza!« je šepnila Milica.

»Čisto počasi je lezla in puščala za seboj mokro pot. Jaz sem jo kar gledala in ji nisem več upala reči, da bi rada kruha. Nič več nisem bila lačna in žal mi je bilo, da sem jo prej nadlegovala. Tedaj je zdrknila kaplja z lic na tla.«

»Mamina solza!« je ponovila Milica.

»Kaj misliš, Milica, zakaj se je mama takrat jokala? Saj sem bila pridna in sem jo lepo prosila kruha.«

»Toda kruha ni bilo pri hiši!«

»Ali je bila ona tudi lačna?«

»Morda. Ampak tebi ga je hotela dati, pa ga ni imela.«

»Pa bi lahko rekla, da ga ni. Zakaj ni tako rekla, zakaj je jokala?«

»Elica, ti si še premajhna in še ne razumeš, kako te ima mama rada. Zato ji je bilo tako hudo, ko ti ni mogla dati kruha, da se je zjokala.«

»Pa saj je jaz nisem hotela žaliti,« se je izgovarjala Elica, ki ni hotela biti kriva, da bi se mati radi nje jokala.

In Milica jo je tolažila: »Saj ne rečem, saj ni bila zato žalostna, ker si jo ti prosila, ampak zato, ker ti ni mogla dati.«

»Bi le boljše bilo, če bi ji ne bila nič rekla. Pa sem bila lačna. Potem pa — sinoči, veš kaj se mi je sanjalo?«

»Da si imela veliko kruha, kajne?« se je smehljala Milica.

»Ne, ampak zopet sem bila lačna. Mami pa si nisem upala reči, ker sem se bala, da bo zopet jokala. Sama sem iskala kruh. Nikjer ga nisem našla. Pogledala sem še na lesen krožnik v shrambi, bil je tudi prazen. Ko pa sem ga vzela v roko, sem zagledala na njem — veš kaj? — mamino solzo, ravno tisto, ki sem jo videla oni dan na njenem licu. Hitro sem ga hotela dati iz rok, tedaj pa je solza začela postajati večja in večja in na-

enkrat ni bila več solza, ampak — kos kruha. Pozabila sem na mamino solzo, vzela sem tisti kruh in ga jedla. Tako dober je bil kot najboljša potica, samo včasih je bilo nekaj grenkega vmes.«

Elica se je ozrla na Milico, če posluša njeno čudno zgodbo.

»Ko sem pojedla tisti kruh, sem se pa zopet spomnila mamine solze in sem se ustrašila. Joj, mamino solzo sem snedla!«

Milici je šlo na smeh ob tej čudni sestrični bojazni, vendar si ni upala motiti sveto resnost, s katero je Elica pripovedovala svoje sanje. V znamenje, da z zanimanjem sledi njenemu pripovedovanju, jo je vprašala:

»In potem?«

»In potem sem prestrašena hitela iskat mamo, da ji povem, kaj sem naredila in jo prosim odpuščanja. Zdelo se mi je, da sem naredila nekaj hudega. Ko sem jo našla na vrtu, sem jo poklicala: Mama! Ozrla se je in vprašala: Kaj želiš, Elica? Tedaj pa sem se vzbudila in sem videla, da sem res v spanju poklicala mamo, ki se mi je tudi odzvala.«

»No, in si ji potem povedala, kaj si v sanjah naredila?«

»Nisem. Vesela sem bila, da je bilo samo v sanjah. Sedaj se pa tako bojim mamine solze.«

»Zakaj bi se je bala? Veš, vsaka mamina solza je biser. Ni iz vode, tudi ne iz svetlega kamna. V vsakem kruhu, ki nama ga mama da, je nekaj sladkega in nekaj grenkega.«

»V vsakem kosu kruha je mamina solza? Potem ga pa sedaj ne bom več upala jesti.«

»Zakaj ne?«

»Ker bi morala mama preveč jokati. To pa bi bilo še meni hudo.«

»Že mora tako biti! Tudi mami je hudo, toda ljubi Bog ji bo to enkrat vse poplačal. Vsakokrat, kadar se mama joka, pridejo angelci iz nebes in poberejo solze v lep zlat kelih in jih poneso v nebesa. Tamkaj pa delajo angelci iz njih krone. Veš, ko bomo prišli v nebesa, bomo vsi imeli krone, najlepše pa bodo imele mamice, ker se bodo v njih svetili biseri, njihove solze.«

Junaško dekle.

Pred desetimi leti (1922) se je potopila ladja »Egipet«, ki je vozila velik zaklad zlata, a imela na krovu še več: zlato, neustrašno dekleško srce. Nesreča je hotela, da so prav tedaj, ko je Egipet treščila z neko drugo ladjo skupaj, nekateri uslužbenci stavkali. Ladja se je jako hitro potapljala, zato v tem kratkem času niso mogli niti vseh čolnov spustiti v morje niti vsem potnikom dati rešilnih pasov. Reševali so torej najprej ženske. Ker je krov visel postrani, so jih privezali na vrvi, pa jih drugo za drugo polagali v čoln. Radiotelegrafist si je snel rešilni pas in ga nataknil neki ženi. Junak je utonil.

Tedaj zakliče častnik, ki je nadziral vkrcavanje v čoln: »Še tri!« Kot zadnja, ki bi jo še vzeli v čoln, je čakala mlada dekle Roda. Takoj za njo pa je bila žena srednjih let, ki je glasno vzdihnila: »Oh, moji otročiči! Kaj boste počeli brez mame!« Nemudoma — vsaka sekunda je odločala življenje — se obrne Roda k njej, rekoč: »Gospa, zamenjajva mesti!« in jo porine pred sebe, mornarji jo primejo in polože v čoln, vrvi presekaajo in odrinejo. Ena je bila rešena in odšla v življenje, druga je ostala in dala življenje za svojega bližnjega.